

Av

Hilde Langeland,
Kathrine Lunde,
Maren van Son

Råner til markedet

Prosjektet "Råner til markedet – løsninger for Produksjon, Produktkvalitet og Markører for rånelukt" (Boars PPM) tar for seg utfordringer knyttet til svineproduksjon og kastrering av hanngriser.

Det er et betydelig politisk press på norsk svinenæring for en raskere innfasing av alternativer til kirurgisk kastrering. For svinenæringa har det hele tiden vært en forutsetning at dette må skje med metoder og i en hastighet som sikrer svinekjøttkvaliteten, ikke medfører nedgang i forbruket av svinekjøtt og opprettholder økonomien i hele verdikjeden. Dersom man klarer å redusere og kontrollere utfordringer med rånelukten, vil det muliggjøre produksjon av hanngriser, noe som igjen vil føre til bedret dyrevelferd og reduserte kostnader i svineproduksjonen.

Sortering på slaktelinja

Prosjektets overordnede ide er å legge grunnlaget for en økonomisk bærekraftig innfasing av alternativer til kirurgisk kastrering av hanngriser. På kort sikt kan kastrering med vaksine være et aktuelt alternativ, mens på lang sikt kan produksjon av hanngriser med tilstrekkelig lave nivåer av rånesmak være et bedre alternativ. Uavhengig av valg av strategi er man avhengig av å utvikle en metode for å kunne sortere ut dyr med rånelukt på slaktelinja. Prosjektets aktivitet vil fokusere på tre hovedområder; utvikling av metode for on-line sortering på slaktelinja, kartlegge kvalitet, utbytte og forbrukeraksept av immunologisk kastrerte griser og gjennom avl redusere forekomsten av rånelukt.

Prosjektet Boars PPM har som mål å legge grunnlaget for en økonomisk bærekraftig innfasing av alternativer til kirurgisk kastrering av hanngriser.

Foto: Norsvin/Frank Holm

Analysér og sensorikk

Vi har fått med oss to dyktige produsenter så langt, og kommer til å rekruttere flere produsenter videre i prosjektet. De første nedskjæringsforsøkene er gjennomført, og det blir spennende å se på resultatene. Prøver fra nedskjæringsforsøkene blir analysert av laboratoriet hos NMBU på Adamstuen for skatol- og androstenonnivå. Disse analysene danner grunnlag for utvelgelse av prøver til sensorikk og metodeforsøk. Sensorikken gjennomføres av Nortura og OEK, mens forsøkene for å se på muligheter for en ny sorteringsmetode på slaktelinja gjennomføres henholdsvis av Animalia og Norsvin.

Kartlegger forbrukeropfatninger

Animalia er prosjekteier, og prosjektleder er Marianne Sundt Sødring.

Norsvin og Nortura er hovedsamarbeidspartnere. Norsvin har ansvar for genetiske analyser for å se på muligheter for seleksjon på rånesmak. Forbrukerrollen er viktig i prosjektet, da all metodikk og seleksjon ikke må forringe produktets kvalitet vesentlig. I samarbeid med Nortura skal dette kartlegges både gjennom spørreundersøkelse og sensorikk. Her bidrar Ipsos med å gjennomføre forbrukerundersøkelsen.

Prosjektets resultater vil være viktig for svinenæringa og valg av metode for å sikre produkter uten rånesmak dersom kastreringsforbudet trer i kraft. Resultatene vil også ha betydning for den politiske diskusjonen rundt implementeringen av dette forbudet.